

УДК 633.26/.29.631.8.022.3

ЖИГАЛО О.Б., студент ОС Магістр, 2 року навчання

Науковий керівник – **ДЕМИДАСЬ Г.І.**, доктор с.-г. наук

Національний університет біоресурсів і природокористування України

**ПРОДУКТИВНІСТЬ БАГАТОРІЧНИХ БОБОВИХ ТРАВ ЗАЛЕЖНО ВІД
ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ В УМОВАХ ПРАВОБЕРЕЖНОГО
ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ**

Люцерна посівна відіграє головну роль не тільки у зміцненні кормової бази, накопиченні біологічного азоту, попередженні ерозії та вторинного засолення ґрунтів, але й у підвищенні стабільності сільськогосподарського виробництва. Однак, не зважаючи на виняткову цінність культури, їй приділяється ще недостатньо уваги. Далеко не до кінця використовуються її біологічні та агротехнічні можливості. Повільно впроваджуються у виробництво інтенсивні технології вирощування культури на кормові потреби з урахуванням екологічних особливостей регіонів. Важливе значення у комплексі численних заходів підвищення насінневої продуктивності люцерни посівної є ефективне використання біокліматичного потенціалу природно-кліматичної зони, а також розробка нових та удосконалення існуючих елементів технології вирощування, які базуються на підборі сортів з відповідним ступенем реалізації генетичного потенціалу, оптимізації системи удобрення за рахунок застосування високоефективних стимуляторів росту та нових видів водорозчинних мікродобрив на хелатній основі. При впровадженні у виробництво сортів люцерни посівної інтенсивного типу використання постає проблема адаптації певних елементів технології вирощування до їх біологічних особливостей та ґрунтово-кліматичних умов, а тому тема магістерської кваліфікаційної роботи є актуальною та своєчасною [1, 2, 3].

Мета досліджень – встановити вплив обробки насіння стимуляторами росту та позакореневих підживлень мікродобривами на процеси росту, розвитку та формування кормової продуктивності агрофітоценозів люцерни посівної.

Польові дослідження проводилися впродовж 2020-2021 рр. на чорноземах типових. Погодні умови в роки проведення досліджень були сприятливими для формування люцерною посівною високої продуктивності. Згідно схеми досліду передбачала вивчення наступних варіантів: Фактор А – Обробка насіння: 1. Без обробки насіння (контроль); 2. Обробка насіння стимулятором росту Люцис. Фактор В – Строк і композиція внесення стимулятора та мікродобрива: 1. Обробка посіву Люцис у фазу гілкування; 2. Обробка посіву Люцис у фазі бутонізації; 3. Обробка посіву Люцис у фазі гілкування та бутонізації; 4. Позакореневе підживлення посіву Урожай бобові у фазу бутонізації; 5. Обробка посіву Люцис у фазу гілкування та бутонізації + підживлення посіву у фазу бутонізації мікродобривом Урожай бобові.

У результаті проведених досліджень встановлено, що з метою формування урожайності зеленої маси люцерни посівної в межах 51,5-41,8 т/га за рівня рентабельності 219,4 % в умовах Лісостепу Правобережного необхідно застосовувати передпосівну обробку насіння люцерни посівної стимулятором росту Люцис (10 г/т) насіння та проводити позакореневі підживлення рослин у фазу гілкування та бутонізації стимулятором росту Люцис (10 г/га) і мікродобривом Урожай бобові (1,5 л/га) при витраті робочого розчину 300 л/га.

Список літератури

1. Гетман Н. Я., Циганський В. І., Демидась Г. І., Квітко М. Г. Шляхи підвищення продуктивності люцерни посівної в умовах Лісостепу Правобережного. *Корми і кормовиробництво*. 2017. Вип. 83. С. 46–51.
2. Дитер Шпаар. Люцерна – королева кормових культур. *Agroexpert*. 2011. № 4. С. 52–56.
3. Кірілеско О. Л. Вплив насичення ланок кормових сівозмін багаторічними травами і проміжними культурами на баланс гумусу в ґрунті. *Корми і кормовиробництво*. 2013. Вип. 76. С. 151–157.